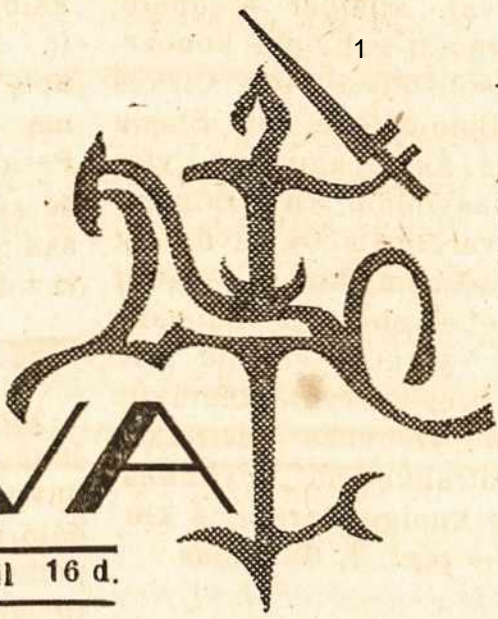

MŪSŲ LIETUVA

SÃO PAULO — BRASIL — 1971 m. balandžio — abril 16 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

KINIJA

Pirmą kartą po 1949 metų raudonąją Kiniją įleido amerikiečius, stalo teniso žaidėjus, varžytis su pasaulio meistreriais kiniečiais.

PAKISTANAS

Pilietinis karas tęsiasi rytų Pakistane. Susirėmė Indijos ir Pakistano daliniai. Kinija linkusi talkinti vakarų Pakistalui, o Indija remia rytiečius.

IZRAELIS

Sutinka atitraukti karines pajėgas nuo Suezio kanalo, kuris būtų atdarytas po 4 metų pertraukos. Bet Izraelis reikalauja, kad būtų nutrauktas karo stovis tarp Izraelio ir Egipto ir kad Egiptas neperkeltų kariuomenės kiton kanalo pusėn.

VATIKANAS

Paulius VI Velykų proga pasakė vieną iš griežčiausių savo kalbų, pasmerkdamas karą, moralinį nuosmukį ir atitolimą nuo religijos.

Brazilija

Ekonomijos ministeris Delfim Netto iš tarptautinių bankų gavo didelę paskolą Brazilijos plieno pramonei plėsti.

Petrobras pradėjo derėtis tiesiai su žibalo kraštais vietoj per tarptautines organizacijas, tikėdamasi sumažinti kainą.

São Paulo prefeitas paskyrė stambią sumą Metrô bendrovei, kad kuo greičiau būtų išspręsta miesto susisiekimo problema.

Londono «Sunday Telegraph» laikraštis gyrė Brazilijos pereinamųjų metų ekonominius laimėjimus, sulaukusius infliaciją ir išlaikiusius ekonominį augimą.

Brazilija tarptautinėse var-

žybose laimėjo užsakymą traukinio vagonus eksportuoti į Urugvajų ir Boliviją.

Ši savaitė Švietimo Ministerijos paskelbta «Indėno savaitė», kurios metu visose mokyklose ir įvairiose įstaigose numatyta ypatinga programa.

Bankininkų atstovai susirinko sostinėje Brazilijoje krašto vystymosi eigą aptarti.

Žuvo Kalbininkas

«Mūsų Lietuvoje» jau buvo rašyta apie paslaptinę prof. J. Kazlausko mirtį Lietuvoje. Vakarais pasiekė smulkesnės žinios apie jo nužudymo aplinkybes.

Spalio 8 profesorius, paskambinęs žmonai,ėjo pėsčias namo pietų. Pakeliui jį sustabdė juodas automobilis ir du vyrai jį įsisodino vidun.

Raudonoji Ponija

Nukeliavo vargais negalais Lietuvėn senukas didelis komunizmo garbintojas. Pagyveno tenai porą savaitių Vilniuje ir dar kažkaip pateko net į Marijampolę pas savo gimines. Grįžo namo. Na ir kad girta tai girta visą okupantų įvestą tvarką tėvynėje. Su didžiausiu pasigardžiu jį skelbia: «Lietuvoje ir visoje Rusijoje dabar yra visiškai lygybė. Visi nešioja tokius pat drabužius ir paleckis ir paprastas darbininkas dėvi nailoninius marškinius ir t.t. ir t.t.»

O štai kokią lygybę komunistų rojuje rado ir aprašo ilgesnį laiką Maskvoje gyvenęs kanadietis korespondentas Marq de Villiers. Jo aprašymo santrauką radę Kanados TĒVIŠKĒS ŽIBUR OS (XI. 17) duodame ir mūsų skaitytojams pasiskaityti.

Maskva Karpuoto veido piktokas senis stovi prie krautu-vės durų. Jo rankovė papuošta raudonu kaspinu. Tai valdžios ženklas. Jis stebi Prisiartina moteris ir mėgina įeiti. Tas vyras pagriebia ją už rankovės ir sako: «Tau čia negalima eiti!» Jis neklausia su kokių reikalų ji eina ar ko ji nori ir išstumia atgal. Ji nesiskundžia, nes Rusijoje tai įprasta.

Privažiuoja čia automobilis. Išlipa iš jo moteris, pasipuošusi karoliais ir brangiais kailiais. Ji tiesiai praeina pro senį Pastarojo veido švysteli ironiška šypsena. Jis pasitraukia ir pusiau nusilenkia. Nieko nesako, o ji eina «ten», kur kit negali įeiti.

Nuo to laiko jo niekas gyvo nematė.

Žmona ieškojo jo pas draugus, radijas ir televizija pranešė apie jo dingimą, bet staugi viskas nutilo, kol už dviejų savaitių pranešta kad jis «gydomas» psichiatrinėje ligoninėje prie Maskvos. Jo laivas rastas Neryje lapkričio 17, bet nežinoma, kada buvo nužudytas ir kada įmestas jo lavonas į upę. Oficialus pranešimas teigia, kad jis nuskendo.

Kazlauskas buvo kvieistas dėstyti JAV universitete — jį kvietė amerikietis kalbininkas dr. W. R. Schmalstieg, kuris moka puikiai lietuviškai — bet Maskva neieid jam vyksti. Profesorius nuėjo į saugumo rūmus ir išsiskolijo su pačiomis viršūnėmis, apkalbindamas visą «prievartos sistemą». Jo valdžia turėjo atsikratyti

Padašiai 1950 metais nužudytas poetas Kazys Jakubėnas, vėliau ir daugiau lietuvių. Lietuviai profesoriai, kurių vien tik JAV-bėse yra keli šimtai, nori prof. Kazlausko nužudymą iškelti akademiniame pasaulyje.

«naujaisiais carais», tikrai neklysta. Tas pataikūniškas senis rodo, kad čia yra privilegijuota klasė, nauji aristokratai, kurie sudaro naujos sistemos viršūnę.

Leonido Brežnevo šeima naudoja Rolls-Royce automobilį, kuris kartą vos nesuvažinėjo manęs. Kremliaus garažuose yra trys Mercedes 600, vienas Lincoln, vienas Jaguar ir pagaliau vienas Rover.

Valstybinė krautu-vė GUM yra skyrius, kuriame augštos klasės žmonės gali pirkti nes kubėdami, kai masės pirkėjų būna suspausta žemesniuose augštuose. Anie gali nusipirkti tokių prekių, kurių masė dirbančiųjų pirkėjų nemato.

Valstybės bankas turi mažą kiekį taip vadinamų «a virų sąskaitų». Kaikurie gerai atlyginami tarnautojai gali naudotis tomis sąskaitomis be jokios ribos savo reikalams. Kaikurie dailininkai ar rašytojai taip pat naudoja šią privilegiją. Pačioje viršūneje, žinoma, nėra pinigų trūkumo. Prie mažos gatvės, netoli namo, priklausiusio Lavrenti Berijai kuris buvo Stalino laikais vyriausiu budėliu, yra augštosios, privilegijuotos klasės vaikams atskira mokykla. Jos valgykloje kasdien vaikams gali pasirinkti tris šiltus valgius (tai negirdėtas liuksusas Rusijoje). Šoferiai laukia automobiliuose, kuriais parveža mokinius namo.

Esame liudininkai laikotarpio, kuriame auga materialinės ir techninės komunizmo klasės. Čia tebėra garsioji proletariato diktatūra, kuri, pagal sovietų technologiją, nieko nevaržo ir nieko niekam neiktuoja. Mat, proletariatas — gausausioji dauguma turėtų «diktuoti» likusiem bet mazuma sumažėja iki išnykimo. Tada nėra nei diktuojančių, nei — diktatūros.

Šitos krautu-vės buvo suorganizuotos suvenyrams ir kitom prekėm užsieniečiams, iš kurių buvo galima gauti užsienio valiutos. Dabar tos krautu-vės aiškiai sudaro privilegijuotas sąlygas naujiems vietos buržujam. Jose negalima pirkti už užsienio ar vidaus pinigus. Čia prekės parduoda mos tik už kuponus, kuriuos duoda valstybės bankas. Kam kuponai yra duodami? Spėkite!

Švieži ūkių gaminiai pristatomi tiesiog į augštesniosios klasės gyventojų namus. Tokių gaminių suku gauti Maskvos krautu-vėse,

PARTIJOS ELITAS

Sovietų klasės radikaliai skiriasi nuo caristinių. Vert kaliniai pakilimai ir kritimai čia labai judrūs ir staigūs. Šiaipjau klasių suskirstymas yra pastovus, daugiausia pagal caristinės sistemos rėmus. Senosios aristokratijos vietoje atsirado partijos elitas. So vietų spauda pripažįsta, kad «skirtingi principai taikomi teismuose, kai yra sprendžiama augstųjų partiečių vaikų nusikaltimų bylos» ir kai ko

munistas pareiškia, kad «tik partija nuspręs, ar tas komunistas gali, ar negali būti traukiamas teismo atsakomybėn», yra visiems seniai žinoma tiesa.

Antrą «didžiųjų buržujų» sluogsnį sudaro karininkai ir biurokratijos kadras. Vidurinė klasė yra susidariusi iš mokslinio ir techninio personalo žmonių. Ten beveik nėra vidurinės žemesniosios klasės, nes masė darbininkų sudaro pirmą laiptą.

Mums yra sakoma, kad karininkai negali gatvėje nešioti jokius lagaminų, nes tai ne siderina su jų «garbe». Mes abejojame, kad karininkų elito reputacija visiems gerai žinoma. Jie visuomet eina priekiu ilgiausios žmonių eilės, ku i laukia prie krautu-vės durų.

Šiais metais pirmą kartą sovietų pramonė pagaminonaują automobilių modelį. Jis pasirodė šių metų pavasarį, nors sovietų žmonėms dar neparavinėjamas. Paprastai informacijoje telefonu atsakoma kad šis modelis dar nepagamintas. Tai yra juokas, nes šimtai tokių automobilių galima matyti Maskvos gatvėse. Jais važinėja tik tie, kurie turi šoferius.

Dar sugrįžkime prie anuos krautu-vės Moteris iš kaimo laukia eilės. Tas krautu-vė, saugojantis senis jau kitaip elgiasi — sustabdo ją prie durų. Ji stumia priekiu. Jis pikta ištraukia ją atgal ir užrėkia, kad ji čia negali eiti. Moteris atsikranksčia ir spjau na senio akivaizdoje ant laiptų. Ji eina šalin, pikta sakydama: «Ir kas šį kraštą valdo?»

Kitas darbininko drabužiais vyras glamžo rublį prie tos krautu-vės, kurioje tik už kuponą parduoda. Jis turūt ne mažai girtas, nes jo veidas raudonas ir garsiai sako: «Aš sąžiningai dirbu už šitą sovietų pinigą savame krašte ir ką už tą pinigą galiu pirkti? Jis beveria! Aš už jį nieko negaliu gauti!»

JAUNIMAS

Jaunimas neprisimena Stalino pamišimo laikų. Jis stebi sistemą, kuri augina prieštaraujančius, nes kitų privilegijos jų neprileidžia ten, kur jie jaučia savo teisę. Daug kartų mes stebėjome pykstančius jaunuolius, kurie buvo neįsileidžiami į privilegijuotų jų restoranus. Jie žymiai drąsiau išreiškia savo pyktį, negu vyresnieji. Jūs negalite tai vadinti opozicija, bet sistema, kuri augina patį sau prieštaraujančius. Gal paskutinis žodis gali būti Lenino, nes ten polemikoje visuomet remiasi Lenino raštais. Lenino raštų 27 tome 262 puslapyje (anglų kalba laidoje) Leninas rašo: «Pilnas ir populiarus pasikeitimas istorijoje niekur nevyko be nešvarių putų, kuriuos kyla iki viršūnės, be aventūristų, be sukčių, be pataikūnų, be pagyrūnų, kurie prikimba prie neprityusių nauj

Dr. Dominikos Kesinaitės vardo fondas, įsteigtas veikia skaučių vadovėi pagerbti, paskyrė tūkstantį dolerių Clevelando lituanistinėms mokykloms.

1970 metais sukako Clevelando lietuvių šimtmetis. Atnašautos Mišios, dalyvaujant chorui.

Washingtonė laikytos Mišios už Simą Kudirką. Jų metu skambino Clevelando lituanistinės mokyklos kanklių orkestras.

«B jūno» tautinių šokių raitelis apjungia trijų Wisconsin valstijos, JAV, miestų lietuvių jaunimą. Grupė pasirodė Milwaukee vasaros šventėje, kurioje dalyvavo apie šimtas tūkstančių žiūrovų, ir liudies šventėje, kurioje buvo 70:000, laimėdami 500 dolerių premiją Kitoje šventėje juos rodė du televizijos kanalai.

«Lietuviai televizijoje» programa veikia jau penkerius metus Čikagoje. Jos programos vedėjas — Anatolijus Slutas, LTV valdybos pirmininkas.

kas — E. Vengianskas. Programai išlaikyti kas met reikalinga apie 27.000 dol. surinkamų skelbimų, pramogų ir aukų. Programą žiūri apie 30.000 asmenų.

Kazio Binkio kūrybos spektakliui numatyta jo Gėlės iš šieno, Kiškių sukilimas, Vokiškas pavasaris, Kriaučius Motiejus, Baltas vilkas.

Bostone įvyko religinis koncertas, diriguojamas J. Kačinsko. Dalyvavo šv. Petro parapijos choras, Arlington muzikos draugija ir Berklee muzikos kolegijos orkestras (pastarieji amerikiečiai).

Inž. Algis Žukas skaitė pasakaitą JAV inžinierių suvažiavime. Jis puikus lietuvis, nors daugelį metų gyvena toli nuo didesnių lietuvių kolonijų.

Bostone lituanistinės mokyklos vakare koncertavo Saulius Cibas baigęs tą mokyklą ir studijuojas konservatorijoje Buvo vaisės ir šokiai bei kiti pasilinkiminiai.

40 val. atleidai Maspeth, NY, pradėti religiniu koncertu su solistais Violeta Čižauskaite-Balčiūniene ir Stasiu Citvaru, akompanuojant Vyteniu Vasylūnui, kuris taip pat grojo vargonais. Dainavo jungtinis Atsimainymo ir Angelų Karalienės choras, vadovaujamas Vytauto Kerbelio. Atleidų proga įvyko Lietuvių Kunigų Vienybės susirinkimas, sutraukęs 30 apylinkės lietuvių kunigų. Parapijos klebonas — prel. J. Balkūnas.

Seaton Hall universitete, JAV, atidaryta cailininko K. Žoromsko paroda.

Bostoniškė Ina Nenortienė, skaučių vadovė, pakviesta pridėti prie 175 amerikiečių dailininkų New Yorko meno festivalyje. Jos meno sritis — emaliuotas varis ir keramika. Žymūs lietuvių liudies motyvai.

Tėvų Marijonų leidžiamas «Laivo» žurnalas atšventė savo 50-ąjį gimtadienį.

Evangelikų kun. A. Trakis pasirašė protestą prieš Baltijos valstybių okupaciją išspausdintą Bažnyčių tarybos New Yorke. Kartu pasirašė latviai ir estai liuteronai.

Po Kalėdų įvyko lietuvių studentų siidinėjimo stovykla už Montrealio.

Lituanus žurnalas anglų

kalba pasiekia universitetus ir knygynus, pranešdamas apie lietuvių kultūrą, gyvenimą ir politinius klausimus. Pernai 740 skaitytojų pranešė savo adresą pakeitimą — skaitytojai labai jūdri ir nori toliau žurnalą gauti.

Moksleivių ateitininkų sąjungos žiemos kursuose Dainavoje dėmesys kreiptas į žodžio mokslą: mintį, žodį ir veiksma. Dalyvavo 80 kursantų iš 15 kuopų.

Kun. J. Petraitis, 10 metų vadovavęs 200 Memminge, Vokietijoje, lietuviams persikėlė į Koelną. Jo vietą užėmė kun. K. Žilalis, OFM.

Kun. L. Budreckas, išėjęs pensijon, iš New Yorko išvyko į Vokietiją talkinti Europos lietuvių vyskupui A. Deksnui.

Labiausiai šiuo metu perka ma knyga išėjimoje yra Liu do Dovydeno da atsiminimų tomai iš pirmojo bolševikmečio Lietuvoje, «Mes valdysim pasaulį.» Autorius, turėjęs artimą kontaktą su sovietais aprašo dar negirdėtų smulkmenų.

Su Julijaus Gaidelio muzikiniais įtarpais išleista keturių lietuvių autorių pačių įkalbėta plokštelė: Pulgio Andriušio, Bernardo Brazdžionio Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro.

aujon Delhi, Kanadoj, tau tinių šokių grupė įsirašė 20 mergaičių ir 12 jaunuolių. Toje pačioje vietovėje veikia skautai ir 30 narių jaunimo choras. Yra ir suaugusiųjų bažnytinis choras.

Iš Australijos į Šiaurės Ameriką gegužės mėnesį vyksta ekskursija. Kelionė kainuos apie 700 dol.

Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga išleido 40-tąjį savo leidinį «Lietuvių gydytojų biuletinį.» Aptariamieji profesiniai klausimai ir aprašoma gydytojų veikla. Leidinys eina jau 10 metų.

Rašytojo Stepo Zovarko vadovaujama «Maryland Books» leidykla jau išleido apie 20 lietuvių rašytojų veikalų anglų kalba. Vėliausias leidinys yra Vaižganto «Nebylys.» Išėjimo pat Stasio Ylos atsiminimai iš nacių koncentracijos stovyklos «A Priest in Stutthof» ir Vaižganto «Sin at Easter». Zovarsko pastangomis daugybė lietuvių autorių pažįstami angliškai skaitančiam pasauliui.

Dariaus ir Girėno žuvimo vieta Soldino miške po karo atsirado Lenkijoje. Ją lanko daug turistų, o prižiūri vietinės mokyklos mokiniai. Neseniai spaudoje buvo Vroclave gyvenančio gydytojo Č. Bankovskio atsiminimai apie Stepą Darių.

Apie Stasį Girėną irgi yra buvę daug atsiminimų lietuviškoje spaudoje.

SVEMALAS

DAUMANTAS ČIBAS

Čia spausdinama apybraiža yra atremta į tikrovinį pagrindą — tokie įvykiai Veiveriuos ir Seinuos tikrai buvo apie 1900 metus. O šviesus vyskupo Antano Barausko paveikslas apybraižoje šiandien čia dar sušapo, su jo raštų dvytomio išleidimu Lietuvoje.

Veiverių klebonas skubėdamas švabzdėno rytmetines brevijoriaus maldas,

Staiga jam pasigirdo, tarytum kas įsilinko į kleboniją, sušlameno kapeliono kambaryje, šiu rinasį jo lovoj.

Tyliai prisitartinęs, pravėrė duris ir — stebėjosi, stebėjosi, stebėjosi.

Su visais drabužiais įvirtęs, lovoje blaškėsi Veiverių mokytojų seminarijos kapelionas.

— Kas atsitiko Tamstai? — skubiai įžengęs klausė klebonas. — Ką tik išėjai mišių laikyti, — ir vėl lovoje. Kas yra?

Priėjęs arčiau, pamatė — kapelionas visas tirtėjo, drebėjo ir vis rausėsi į pagalvę. Bet pagalvė nieko nepaslėpė, — jo kairė ausis ir sprandas degte degė.

— Matau, sergi, karščiuoji. Tuoj liepsiu pašaukti felčerį.

— Nereikia! Praeis, — gynėsi kapelionas, — Jei galite, prašau, praneškite seminarijai, kad šiandien nesveikuoju, tikybės pamokų nebus.

— Tai sakyk, kaip jautiesi?

— Tuoj praeis, tuoj praeis... — stenėjo ligonis. — Susipainiojo kojos sutanoj, griuvau, užsigavau.

Klebonui to užteko.

— Pasilsėk, tamsta, nusiramink. Einu, Man jau metas į bažnytelę.

Ir jis nuėjo į tą savo vėsią, kvepiančią, šventą padangtę.

Ir ką jis čia rado?!

Ant altoriaus degė pleškėjo vaško žvakės, gulėjo storas mišiolas, stovėjo šventoji taurė. Tylu, tuščia. Nei vieno poteriautojo, — kaip maro metais!

Klebonui pasidarė neramu. Aiškiai matyt, kad kunigas su tarnaičiu pabėgo tiesiai nuo altoriaus. Bet kas galėjo juos išgąsdinti. Nebent nelaimingai mirusių dvasios. O, jos bailsios net ir kunigui!

Prie laiptų ant kilimo nukritusi pūpsėjo arnoto skiautelė Nėr ko stebėtis, pagalvojo klebonas, — bažnytiniai rūbai jau seniai sudulėję, vos laikosi.

Zakristijoj puolė į akis neuždarytas komodos stalčius. Į jį netvarkingai buvo sugrūsta: arnotas, alba, manipulas, stula, juostelė.

Klebonas iškėlė arnotą.

Nugarinė jo dalis keliose vietose buvo suplėšyta, alba taip pat išskydusi.

— Negaliu suprasti, — murmėjo klebonas, vis labiau susirūpindamas. — Reikia tuojau surasti tarnaitį.

Jis išėjo į šventorių. Žvelgė į vieną pusę, į kitą. Tiesioj Veiverių gatvėj niekas nepasislėps. Pamatęs šuktelėjo, pamojo, ir mažiukutis berniukas

kas bėgint atkiceno.

— Sakyk, kodėl kunigas nebaigė šventų mišių? Kodėl jūs abu išbėgote iš bažnyčios?

Berniukas tylėjo. Stovėjo galvą nuleidęs, kumštelius sugniaužęs ir vis bailiai žvilgčiojo tai į bažnyčios duris, tai į šventoriaus vartus tarsi norėdamas sprukti namo.

— Ar kurčias, kad negirdi, ko klausiu? — neteko kantrybės klebonas.

— Aš negaliu, negaliu... — dejavo vaikelis. — Aš prištekiau nieko nesakyti. Nieko, nieko niekam. Kapelionas davė kryželį pabučiuoti. Sakė, jei aš pasakysiu nors vieną žodį, tai mano liežuvis sustings, ir aš būsiu nebylys, ir dar kurčias, ir dar žvairas.

— Priesaika — didelis daiktas. Bet ar tu žinai, kas aš esu? Aš esu tavo klebonas. Už mane čia nėra didesnio, Aš turiu galią nuimti priesaikas nuo tokių, kaip tu. Bet, pirmiausia, žinok niekas negali saikdinti nesuaugusių žmonių. Juk tu dar neturi keturiolikos metų, ar ne?

— Man tik dešimts...

— Na, matai...

Ir jis tarė tyčia iškilmingai:

— Aš dedu savo šventą ranką ant tavo lūpų ir atrišu tavo liežuvį. Va, nebėra priesaikos! Kalbėk! Tau nieko neatsitiks.

Berniukas staiga pagyvėjo. Pakėlė pasitikėjimo pilnas akis ir ėmė skubiai berti:

— Mes išėjom mišių laikyti. Šiandiem visi sodina bulves, tai žmonių nebuvo. Tik viena balsa moterėlė kiūtėjo už pilioriaus.

Čia jis stabtelėjo, tarsi norėdamas įsitikinti ar liežuvis iš tikrųjų nestingta.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Direktor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 0,40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame
N Cr. \$ 20,00. Viduriniuose puslapiuose N Cr. \$ 15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straiptinius ir korespondencijas redakcija taisyti pertvarko savo nuostatais. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

KIEK ILGAI?

Vieni skaito, kad lietuvių tauta per maža, kad galėtų ilgai nepalankiose sąlygose išsilaikyti. Kiti tiki lietuvių tautos ateitimi, kaip tiki ta pačia viltimi, kad jų auginami ar užauginti vaikai išaugs padoriais žmonėmis, naudingais savo artimui ir tautai.

Šiame numeryje pradėdame trumpą atkarpą, parodančią vyskupo Antano Baranausko ganytojišką ir lietuvišką širdį caro priešpaudos metu. Tęsiame ir kun. Antano Šeškevičiaus gynimosi kalbą, kuri metams kalėti nubaudžiusiam teismui okupuotoje Lietuvoje. Abu yra liudininkai lietuvių tautos ryžto gyvuoti tautiniai ir religiniai.

Mūsų kas savaitę sutelktos žinutės iš lietuvių išeivijos gyvenimo taip pat patvirtina, kad lietuviai veikia ir gyvuoja po platumų pasaulį, davusį jiems prieglobstį ir tapusį antraisiais namais.

Kiek ilgai ir kaip gyvuojame — pareina nuo mūsų.

Rogerso Planas

PETRAS PAKALNIS

Norėdamas sutaisyti žydus ir arabus, kovo mėnesį JAV užsienio reikalų sekretorius Rogers pateikė planą, į kurį žydai reagavo kaip širšės. Rogerso nuomone, žydai turėtų atpleisti beveik visas 1967 m. karu užimtas arabų žemes ir priimti tarptautinę garantiją, kad jų sienos bus saugios. Juk to savo laiku reikalavo ir Jungtinės Tautos, kuriose žydai turi savo atstovą. «Svetimos žemės užėmimas», taip sakė Rogers, «n-garantuoja vaistybės saugumo. Šiais laikais geografinė reikšmingas dalykas. Daug svarbesnis dalykas yra politinis susitarimas. Mes turime galvoti taikos sutartį, kurią garantuotų tarptautinės ginkluotos pajėgos. Vėliau jis pridėjo, kad užgrobtų žemių atidavimas galėtų vykti tik pasirašius taikos sutartį. Pasirašius sutartį, žydų ir arabų sienas galėtų saugoti Anglijos, Prancūzijos, JAV ir Sovietų kariuomenė. Žinoma, tam turėtų pritarti arabai ir žydai. Rogers nesileido į smulkmenas ir neprasitarė, kurias žemes turėtų atpleisti žydai. Jis nekėlė ir karo pabėgėlių klausimo. Apskritai, jis buvo santūrus ir norėjo, kad į balą įklimpusios žydų ir arabų de rybos vėl pasistūmėtų pirmyn.

Nors JAV Izraelio respubli-

ka ir rodo ir rodė nemažą prie lankumą ir suteikė virš bilijono dolerių paskolą tačiau žydai nenori priimti Rogerso plano; nes, jų nuomone, tarptautinės garantijos nieko nereikšiančios. Prieš keliolika metų pasirašyta Ženevos sutartimi buvo garantuotas Laos ir Kambodijos neutralumas, kuris dabar jau nepaisomas. Juk ir pačioje Palestinoje kadaise buvo Jungtinių Tautų kariuomenė, kurią 1967 metais Nasseris išvijo. Kas ir kuo garantuoja, kad taip nebus pasielgta ateityje?

Iš tiesų, Izraelio saugumo nėra paprastas dalykas, nes arabų vyriausybės yra nepastovios ir jų ūpas gali keistis. Ką šiandien ar rytoj pasirašytų Egipto prezidentas Sadatas, tą galėtų atvesti jo įpėdinis. 1926 metais Lietuva ir Rusija pasirašė nepuolimo sutartį, kuri jau seniai palaidota. Deja, pasaulyje dar viešpatauja ne teisė ir teisingumas, bet jėga, ir su tuo kiekviena valstybė turi susitaikyti. Todėl negalima kaltinti žydų, kad jie nori tokių vaistybės sienų, kurias, reikalui esant, patys galėtų apginti.

Nors Izraelio premjeras Golda Meir yra lauksti politikė ir labai nori su arabais kiekvienu klausimu derėtis, bet yra taip pat labai užsis-

Kunigo teismas

KOMUNISTINIS TEISMAS — TEISĖS IR TIESOS IŽEIDIMAS

(pabaiga)

IŠVADOS

Iš viso, kas čia pasakyta, darau išvadą:

1. Aš, kaip kunigas, turiu griežtą sąžinės pareigą mokyti religijos dalykų visus tikinčiuosius, tiek suaugusius, tiek mažus.

2. Šitas pareigas laisvai atlikti užtikrina Tarybinė Konstitucija, tarybiniai dekretai ir tarptautiniai įsipareigojimai.

3. Taigi nesu niekuo nusikaltęs tarybinėms dekretams nenusikalsčiau net tada, kada pilnai dėstyčiau tikybą, o

pyrusių žydų, kurie nenori atsižadėti nei vienos pėdos užkariautų žemių. Kai neseniai Golda Meir vienam žurnalui prasitarė, ką žydai norėtų sau pasilikti, Izraelio parlamente kilo didžiausias triukšmas. Opozicijos partija prašė seimo pareikšti jai nepasitikėjimą. Parlamento pasitikėjimą, ji, tiesa, laimėjo, bet tik dviejų balsų dauguma.

Antra vertus, žydai turėtų skaitytis su tuo, kad nekantrūs Egipto karininkai kiekvieną dieną gali nuversti nuo laidoją Sadato vyriausybę. Nors Sadatas pareiškė, kad tęs Nasserio politiką, bet de facto Izraelio atžvilgiu jis gerokai nuo jos nukrypo ir padarė žydams didelę nuolaidą. Sadatas, žinoma, priklauso nuo Sovietų malonės, o jų ne draugišumas žydams yra žinomas. Tačiau atrodo, kad nei žydai, nei JAV vyriausybė netarė paskutinio žodžio. Buvęs Izraelio prezidentas Ben Gurion mano, kad žydai turėtų atiduoti arabams visas užimtas žemes. Tos pačios nuomonės yra ir Jungtinių Tautų tarpininkas Jarring. Jis sako, kad taika yra svarbesnis dalykas už žemių plotus, Pasitaręs su Egipto užsienio reikalų ministru Paryžiuje, jis išskrydo į Maskvą. Nežinia, ką atsakys jam žydai. Paskutinėmis žiniomis rusai gabena į Egiptą ginklus lėktuvais, o Egipto prezidentas Sadat lauko arabų valstybių galvas ir su jomis kažin kokiais reikalais tariasi. Trumpai, Artimųjų Rytų padangė vėl pradėjo niuktis ir nežinia, kuo toji politinė maišėtis pasibaigs, JAV užsienio reikalų sekretoriaus planas nei priimtas, nei atmestas.

vis dėlto aš esu teismas ne už kokį nusikaltimą, o už savo kaip kunigo pareigos dar nepilną atlikimą.

LIUDININKŲ PARODYMAI

Liudininkų parodymai patvirtina, kad aš religinio mokymo užsiėmimų neorganizuavau ir sistemingai nemokiau.

1. Nė vienas liudininkas nieko neminėjo, kad aš surinkdavau vaikus Dubingių bažnyčion, kaip mane kaltina kaltinamoje išvadoje. Visi sako, kad patys ateidavo.

2. Kad sistemingai nemokiau, matyti iš šių liudininkų parodymų:

a. Apyinkės pirmininkas Leišis paliudijo, kad jis atėjęs bažnyčion su Molėtų rajono Vykdomojo komiteto pirmininku ir deputatu rado mane ne beaiškinant, o klausinėjant vaikus.

b. Vaikai ir visi vaikų tėvai parodė, kad prie pirmos Komunistų priėmimo namuose: tai motina, tai bobutė išmokė juos poterį, katekizmo, todėl kunigui neberekėjo jų mokyti.

Jei kas išsireikšdavo, kad kunigas užduodavo, tai kartu parodė, kad jis mokėsi namuose, ne bažnyčioje. Pvz. Jokūbenas Romas sakė, kad bobutė jį mokė per visą dieną.

Beveik visi vaikai tvirtino, kad kunigas neužduodavo, ne mokė. Bet vaikai lieka vaikais, jie dažnai neatskiria dalykų, todėl, kai kunigas juos patikrina ir pasako atskiram, ko jis dar nežino, kad galėtų prieiti prie Komunistų, tai jis ir galėtų pasakyti, jog kunigas jam užaavė tą ir tą išmokyti. Savaimė aišku, kad jis vėl ateis pasitikrinti, kunigas vėl jį klaus, Jei nemo-kės, dar sakys, ką dar reikia išmokyti. Vėl jis sakys: «kunigas uždavė». Ir taip pasitaikė: kai kuris kelis kartus ėjo, kad patikrinčiau žinias ir prileisčiau, bet turėjau pasakyti, kad dar nepa-kankamai moka... Jei nori prieiti, turi kitą kartą ateiti jau išmokęs.

Jokūbenas Romas, Cijūnaitytė Kristina parodė, kad bažnyčioje prabūdavo apie pusę valandos.

Jei kai kas pasakė, kad kunigas aiškino visiems, tai jie neatskiravo nuo individualių paaiškinimų, kuriuos ir kiti girdėjo, bet didesnė

dauguma parodė, kad kunigai gas nemokė, neaiškino visiems.

Iš visų liudininkų parodymų aišku, kad tikrai nebuvo sistemingo mokymo, o tik žinių patikrinimas, trumpai paaiškinant atskiriems vaikams tai, ko jie nesuprasdavo, nors tai ir kiti girdėjo. Juk kurių instrukcija tai aiškiai leidžia: «Jeigu vaikas ko tinkamai nesupranta, kunigas gali paaiškinti.» Nepasakyta, kad aiškinti žusin tyliai... Tai juk būtų karikatūra. Protingam žmogui aišku, kad tas aiškina mas vyksta balsu, kalbant.

ATSAKYMAI Į PRIEKAIŠTUS

Man buvo prikišta, kad nesilaikęs Bažnyčios įsakymų, kad dėl to ir keliama byla, kad dėl to mes skundžiamės, jog mus persekioja, kai tuo tarpu patys esame kalti, nesilaikydami Bažnyčios įsakymų...

ATSAKAU: Mums Bažnyčios įsakymas, išreikštas kanonų, yra labai aiškus: «Esminė ir svarbiausia kunigo pareiga — mokyti vaikus katekizmo.» Nors konstitucija duoda sąžinės ir religijos laisvę, bet praktiškai ta religijos laisvė, įkišama į maišą južveržiama, kad lieka iškišta noselė. Kad dar šiek tiek galėtų kvėpuoti... Toks elgesys nužemina įs tatumus ir duoda užsieniui progos puli mūsų įkraštą.

Dar kartą prašau parodyti tas taisykles, kurias nurodo 143 str. Aukščiausios Tarybos prezidiumo nuostatus, taikant šį dekretą. Prašau tam, kad žinočiau, kokias taisykles pažeidžiau, kad galėčiau ateityje jų laikytis, kad kiti kunigai jų nepažeistų, nes dabar niekas jų nežino.

Istorija liudija, kad tiesa nu gali neteisėybė pralaimi.

Pilotas, neteisėgai nuteisęs Kristų, padarė gėdą romėnų teisingumui. Nors jis plovėsi rankas, sąžinės nenusiplovė.

Hitleris naikino nekaltus žydus, 4.000 kunigų nuteisė ir nužudė už tai, kad jie atlikinėjo savo pareigas.

Šiandien pasmerktieji išaukštinti... Žudikai amžinai pasmerkti, sunaikinti. Ankečiau jie buvo dideli... Žudė savo tautiečius. Dabar pasibaigė pasauliui. Tiesa laimėjo.

Gerbiameji teisėjai! Jūsų sprendimą įvertins taip pat istorija. Tiesa laimės, nes ji yra amžina, laimės tas, kurs eina su tiesa. Prašau atsargiai ir objektyviai spręsti, nes ir jums reikės duoti apyskaitą Amžinajai Tiesai...

Negali būti teisinga kunigų teisė už jo pareigų atlikimą. Čia ne tiek svarbu, ar kalbėjimas ar pinigine bauda, bet svarbu pats teisingumas.

Būti nuteistam už kunigo pareigų ėjimą man ne tik ne tik ne gėda, bet garbė: aš atsisostu šalia Amžinosios Tiesos, kuri sako: «Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karaiys-

(pabaiga 4 pusl.)

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias
statybos medžiagas bei visokius
namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

MŪSU Lietuva

RUA JUATINDIBĀ, 20 — P. DA MOÓCA — SĀG PAULO, 13

V. Zelina

Atvyko dar vienas Tėvas Salezietis šv. Juozapo parapijon. Tai kun. Pranas Gavėnas. Jis ilgą laiką gražiai vadovavo lietuvių gimnazijai Italijoje, buvo jos direktorius. Turi gerą plunksną rašyti, rūpinosi išleisti jaunimui gerų knygų. Labai myli jaunimą. Linkime jam ir čia laimėti jaunimo ir nebejaunimo širdis ir padaryti daug gero lietuviškiems bei religiniams kolonijos reikalams.

Velykų ryto prisikėlimo apeigose ir mišiose šiame dalyvavę daug daugiau žmonių negu pernai.

VILA ZELINOS PARAPIJOS VAKARIENĖ

Balandžio mėn 24 d. 20 valanda Vila Zelinoje, Jaunimo Namuose Liet. Kat. Moterų Draugijos iniciatyva ruošiamas parapijos vakarienė. Vakarienės metu bus meninė programa — meksikietiški šokiai, kuriuos išpildys iš Meksikos atvykusios šokikės.

Pakvietimus vakarienėn galima gauti Vila Zelinos klebonijoje (telefonas 63 5975), Vila Beloje pas G. Baltušienę, Vila Zelinoje pas Heleną Mendo, ir kitas platintojas, Vila Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną.

Peinas skiriamas apmokėti už gatvių asfaltavimą, bei kitus mokesčius.

TARYBOS POSĖDIS

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos posėdis šaukiamas balandžio 17 dieną,

šeštadienį 16 valandą, Jaunimo namuose Zelinoje. Bus svarstomi labai svarbūs ir skubūs reikalai, todėl prašomi dalyvauti visi Tarybos nariai.

Juozas Čiuvinškas
B. L. B. Tarybos Pirmininkas

Brolijos valdyba prašo turinčių įdomesnių fotografijų iš Brolijos veikimo, paskolinti ruošiamai fotografijų parodai, kurios po šventės bus sugražintos. Fotografijas galima įteikti prel. P. Ragažinskiui, arba Motiejui Tamaliūnui, kurie yra sutikę numatyti fotografijų parodą tvarkyti.

PAKVIETIMUS į Vyrų Brolijos šventę galima gauti Zelinoje pas visus Brolijos narius, Casa Verdėje pas Jurgį Matelionį, Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną.

Mooca

Velykų mišiose dalyvavo di desnis būrys parapijiečių. «Aušros choras» dariniai pagiedojo mišias ir dvi velykines giesmes, komponuotas Lietuvoje: muziko J. Juzeliūno «Kėlėsi Kristus, gaudžia varpai» ir D. Jurgučio «Skamba aidas aukštybėse linksmu ateliuja».

Už margučius premijas laimėjo p. Veronika Simonavičienė ir Regina Mikuckytė. skambant lietuviškai muzikai prie gardžių vaisių stalų pasivašinta, pabendrauta, pasižiūrėta. Tai pirmasis toks Sv. Kazimiero parapijiečių velykinis pobuvys.

SI PENKTADIENI (IV. 16) iš Urugvajaus grįžo Tėvas Petras Daugintis, S. J. Jis ten

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

DR. ANTONIO SIAULYS
C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

rinko medžiagą ir pradėjo rašyti Urugvajaus lietuvių kolonijos istoriją.

AUŠROS Choras pradėjo rengtis Motinų dienos popiečiui ir tradicinėms jonišioms. Choristai (seni ir nauji) prašomi neapleisti repeticijų. Jos būna šeštadienį vakarais 19 val.

GAUTA DAUG GRAŽIŲ NUOTRAUKŲ

Iš Čikagos atsiųsta keletas dešimčių didelio formato foto nuotraukų. Tai T. Algimanto Kezio, S. J. darbai. Jis jau yra pagarsėjęs pasaulinėje foto srityje. Atsiųstieji paveiksai bus išstatyti parodai Sv. Kazimiero parapijos salėje. Datą pranešime vėliau.

Velykų dieną šv. Kazimiero parapijos koplyčioje Mokoje pakrikštyta Silvija Tubelytė, Vinco ir Irenos Tubelių dukterė, o Jačanoje pakrikštyta Carla Pires, Manuel ir Joana Kudrevičiūtės Pires dukrelė.

NELAIMĖ AMAZONĖJE

Spalio 7 d. gydytojo kun. dr. F. Bendoraičio globojamoje sodyboje sudegė 7 indėnų namai mokykla ir maisto sandėlis, cukraus plantacija. Jis stato 40 lovų ligoninę. Su juo dirba ir lietuvaitė sesuo Marija Ksavera Kasnorėtė kun. Bendoraičiui padėti gali rašyti: Padre Dr. Med. F. A. Bendoraitis, Prelazia De Guajara Mirim, T. de Rondonia.

Per atvelykį, balandžio 18 dieną 17 valandą Sv. Kazimiero parapijos koplyčioje bus šv. Mišios už a. a. BRONIŲ STANKEVIČIŲ 10 metų po mirties) ir jo žmoną Oną.

Draugai ir pažįstamieji kviečiami dalyvauti.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Atleiskite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

PIETŪS

Lietuvių Sąjunga-Aliança, balandžio 18 dieną savo rūmuose Mokoje, Rua Lituânia, 67, ruošia šaunius pietus. Pradžiai 13 val. Nariai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Malonėkit pranešti apie tai iš anksto telefonu: 273-5851 arba 93-5470.

ŽAVI VELYKŲ EISENA

Velykų rytą Praça da Sé susirinko apie 10.000 žmonių dalyvauti Brolybės Mišiose, kurios eisenoje praėjo įkeltos tautų atstovai, apsirengę tautiniais rūbais ir nešini dovanomis naujam arkivyskupui.

Lietuvos vėliavas nešė Jonas Bajorinas, Aušros choro pereinų metų pirmininkas, ir Antanas Aleknavičius. Salia buvo nešamos Estijos bei Latvijos vėliavos, o jas sekė apie 50 lietuvių, senimo ir jaunimo, gražiais tautiniais drabužiais apsirengusių mergaičių, merginų ir moterų. Kai kurie nešė ir mažas tautines trispalves.

Mišių metu giedojo katedros choras ir grojo kariuomenės orkestras. Arkivyskupas Paulo Evaristo Aras pabrėžė, kad Kristaus prisikėlimo šventė reiškia brolybę tarp skirtingų tautų ir rasų, kurios sudaro vieningą bažnyčią. ir Brazilija yra kraštas, sudarytas iš įvairiausių tautų, kartu dirbančių jo gerovei.

Pamaldų pabaigoje buvo paleista keliasdešimt balandžių ir malūšparnis metė rožių žiedus.

Folha de S. Paulo, aprašydama įvykį, Baitijos tautas pavadino «Paises Baixos». Apeigos perduotos spalvuota televizija į Europą.

MIRTES SUKAKČIAI ARTINANTIS

Jurgis Krasnickas buvo nužudytas 1922 m. spalio 25 d.

ATSKIR

KAINA 0,40

(pabaiga iš 3 pusl.)

tė. Palaiminti, kai persekioja jus ir meluodami sako visa pikta dėl mažes. Džiaukitės ir linksminkitės, nes jūsų užmokestis gausus danguje» (Mat. 5 10 - 12).

Šv. Petras: Kentėti už vągystę nėra garbė, kentėti už tiesą — nesigėdinkime.

Dievo reikia labiau klausyti, negu žmonių. Taip baigiasi teisminis gynimasie.

P. S. Kun A. Šeškevičius teismo sprendimu gavo metus griežto režimo kalėti.

Jis mokėsi Marijampolėje, Vornoneze, Vilniuje ir vėl Marijampolėje. Studijavo Mueosteryje, Vokietijoje. Veikė ateitininkų organizacijoje, pavarininkų sąjungoje ir krikščionių demokratų partijoje.

Jis savo sugebėjimais, išsilavinimu ir veikla buvo išskirtinųjų tarpe. Pažausių nuomone. jis vertas, kad mirties 50 metų sukakties proga mai prisimintas. Dar svarbiau, kad būtų primintas, jo amžius jaunuoliams, kad šie žinotų, kiek daug jaunystė gali padaryti gera, jei nukreiptos jėgos teigiama kryptimi.

Ruošiamas apie Jurgį Krasnicką leidinys. Renkami apie jį atsiminimai. Kiekviena žinutė labai branginama. Todėl visi, kurie su juo mokė studijavo ar organizacijose veikė, prašomi parašyti atsiminimus ir nedelsiant atsiųsti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas (Jurgio Krasnicko leidiniui), 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Vincentas Liulevičius

Ateinantį sekmadienį (per atvelykį) 4 val. po pietų Vila Zelinoje Jaunimo Namuose bus MARGUČIŲ POPIETĖ lietuvių vaikams su menine programa ir įvairiomis varžybomis bei žaidimais. Bus taip pat margučių konkursas. Įėjimas nemokamas. Popietę globoja «Žilvičio» tėvų komitetas.

URUGVAJUS

Filatelistinėje parodoje Montevidėje buvo išstatytų ir Lietuvos pašto ženklų

Lietuvių Kultūros Draugija surengė pagerbtuves praėjusių metų valdybai.

Susitikimo dienas pravedė T. Jonas Giedrys ir T. Petras Daugintis, Jos tęsėsi savaitę ir baigėsi Verbu sekmadienį.

Sv. Kazimiero dienos pietuose Lietuvių parapijos salėje dalyvavo virš 100 lietuvių.